

Střed 1/2014 – Výzva autorům

Téma čísla:

Politické stranictví ve střední Evropě 1848-2010

Redakční uzávěrka: 28. 2. 2014

Kontakt: stred@mua.cas.cz

Publikační jazyky: čeština, angličtina, němčina

Webová stránka časopisu: <http://www.mua.cas.cz/index.php/casopisy/stred>

Plný obsah časopisu: www.cceol.com

Abstrakty: <http://cejsh.icm.edu.pl>

Politické strany představují klíčového a v mnoha ohledech dominantního aktéra politického procesu, což přirozeně platí rovněž pro prostor střední Evropy. Byly to právě politické strany, které se staly institucionálním nositelem společenských a politických konfliktů a vypracovaly ideově-programatickou bázi pro přenos těchto konfliktů do protodemokratických poměrů Rakouska-Uherska. Následně se politické strany – podobně jako tomu bylo i v zemích západní Evropy a severní Ameriky – staly klíčovými aktéry snah o etablování demokratických politických systémů meziválečné Evropy; a rovněž se mnohdy staly hrobníky těchto pokusů. Meziválečná doba je tak mimo jiní charakteristická narůstajícím prorůstáním stranických struktur se státním aparátem a zejména 30. léta 20. století se stala předznamenáním krize demokracie i politického stranictví, spojené s odporem k parlamentům coby kolbišti stranicko-politického střetu a nástupu států stran s mnohdy totalitními tendencemi. Byla to právě střední Evropa, v níž tento trend po skončení Druhé světové války neoslabil, ale naopak ještě posílil prohibicí stranických subjektů dominantně pravicové orientace a transformací lidových či národních front do podoby totalitních monolitů plně prorůstajících se společností. Fungování komunistických stran dosud představuje zásadní výzkumný problém, zejména s ohledem na „pružnost“ ideologie a formování „vnitřních“ i „vnějších“ opozic v podobě frakcí ve státostranách či činnosti satelitních. V neposlední řadě pak představuje zásadní zlom přechod k demokracii spojený mj. s obnovením stranicko-politické soustavy v podmínkách zásadní proměny konfliktních linií a sociálních skupin stojících za politickými stranami.

Časopis Střed/Centre proto věnuje první číslo roku 2014 široce vymezenému tématu politického stranictví a jeho vlivu na vývoj střední Evropy v posledních sto padesáti letech.

Problémové okruhy:

- Politické strany jako projev konfliktních štěpení a strukturace středoevropských společností
- Politické strany ve vztahu ke státu a jeho institucím (strany v parlamentu apod.)
- Proměny organizační struktury a financování politických stran
- Nadnárodní institucionální a programové vazby politických stran ve střední Evropě
- Politická opozice vůči státostranám nedemokratických politických systémů ve střední Evropě
- Kritika politického stranictví jako modelu uspořádání politické sféry
- Path dependency a vývoj politických stran po roce 1989